

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomických teorií

Teze bakalářské práce

Cílování inflace ČNB

Radim Martiš

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Teoretická část práce se zabývá činností České národní banky, jako nositele měnové politiky v České republice, a jejími základními funkcemi.

Dále se práce zaměřuje na měnovou politiku jako takovou s uvedením jejích základních nástrojů a měnových režimů.

V případě měnového režimu cílování inflace nelze opomenout téma samotné inflace. Proto je tento základní pojem v práci vysvětlen, jsou zde uvedeny její základní druhy a způsoby jejího výpočtu.

Praktická část práce se zabývá cílováním inflace ze strany České národní banky. Jsou zde zmíněny základní aspekty měnového režimu inflačního cílování, tedy důvody pro jeho zavedení, popsán cíl inflačního cílování, transmisní mechanismus či prognóza inflace.

Dále je v práci zhodnoceno, jak se České národní bance dařilo plnit stanovené inflační cíle po celou dobu, co používá cílování inflace jako režim měnové politiky. Uvedeny jsou také faktory, které měly vliv na jejich splnění či nesplnění. V závěru je krátce popsán náhled vývoje inflace pro aktuální rok, tedy pro rok 2015.

Klíčová slova

cílování inflace, Česká národní banka, inflace, inflační cíl, inflační prognóza, měnová politika, peněžní agregáty

Cíl práce a metodika

Cílem bakalářské práce je popsat mechanismus cílování inflace ze strany České národní banky a zhodnotit její úspěšnost při používání tohoto měnového režimu.

Pro zpracování teoretické části bakalářské práce budou využity údaje a informace z odborné literatury a internetových zdrojů, bude zde použita převážně popisná metoda.

V případě praktické části bakalářské práce budou využity údaje a informace z internetových zdrojů, bude zde použita převážně metoda analytická a metoda srovnávací.

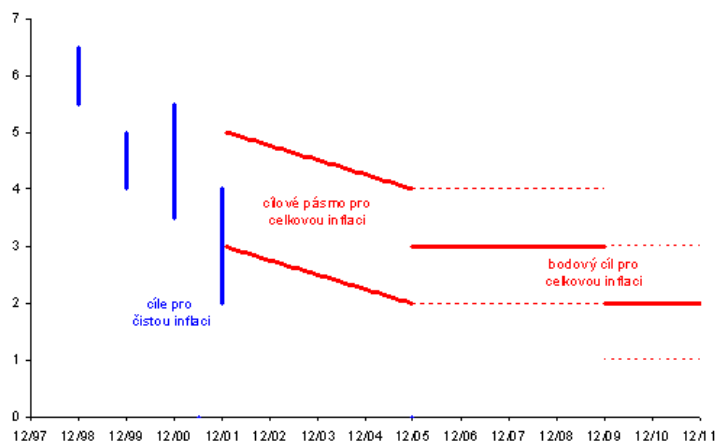
Úvod

V prosinci roku 1997 rozhodla bankovní rada České národní banky (ČNB) o změně vývoje měnové politiky. Na základě tohoto rozhodnutí přešla ČNB ke dni 1. 1. 1998 k přímému cílování inflace. Tento nový měnový režim nahradil předchozí schéma měnové politiky, které bylo založeno na kurzovém závěsu a cílování peněžní zásoby. Od zavedení tohoto režimu měnové politiky se očekávalo, že příznivě ovlivní inflační očekávání a přispěje ke snížení vysoké míry inflace.

Inflační cíl

Dne 8. 3. 1999 bankovní rada ČNB schválila dlouhodobou měnovou strategii. V tomto dokumentu byl formulován dlouhodobý inflační cíl jako index meziroční čisté inflace $2\% \pm 1$ procentní bod (p.b.). Tento cíl měl být dosažen v roce 2005. Inflační cíle pro jednotlivé roky znázorňuje následující graf.

graf 1: Inflační cíle ČNB

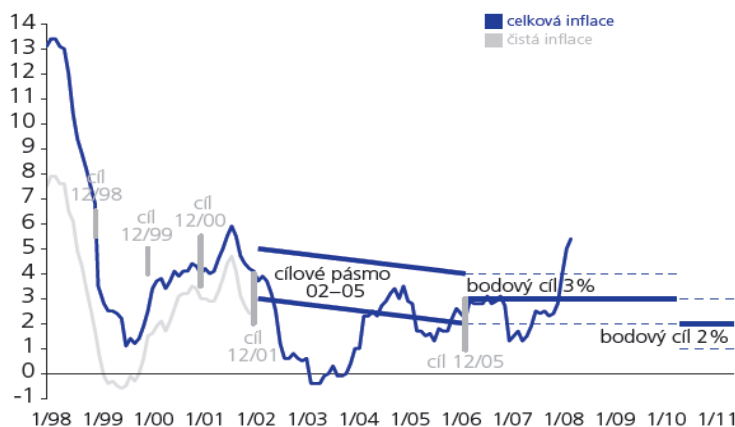
Zdroj: www.cnb.cz

Zhodnocení výsledků a závěr

Při srovnání cílů vytyčených ČNB a skutečné inflace zjistíme, že se ČNB dařilo cílovat inflaci se střídavými úspěchy.

Největší rozdíly mezi skutečnou inflací a cíli ČNB jsou patrné v letech 1998 - 1999, 2002 - 2003, 2005, 2008 - 2009, 2012 a 2014. Ve zbývajících letech se inflace pohybovala v souladu se stanovenými cíli. Hlavními důvody vychylování inflace od cíle byly převážně ekonomické šoky, nenaplnění učiněných prognóz, počáteční nedokonalost predikčního aparátu ČNB či neadekvátní vyhodnocení rizik prognóz.

graf 2: Plnění inflačních cílů 1998 - 2008

Zdroj: www.cnb.cz

Tento graf deklaruje, jak byla ČNB úspěšná či nikoliv při plnění stanovených inflačních cílů za prvních 10 let fungování měnového režimu cílování inflace.

I přes veškeré výše uvedené komplikace se ČNB podařilo pomocí měnového režimu cílování inflace značně snížit vysokou míru inflace. Nyní má před sebou ČNB novou výzvu, zamezit poklesu inflace a splnit tak stanovený dlouhodobý inflační cíl v podobě meziročního přírůstku CPI ve výši 2 % s tolerančním pásmem ± 1 p.b.

Seznam vybraných zdrojů

- ČNB, *10 let cílování inflace 1998 – 2007*, Česká národní banka, 2008, 14 s., online: http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/o_cnb/publikace/download/10_let_inflacni_cileni_cz.pdf, [cit. 2015-01-18]
- JÍLEK J., *Peníze a měnová politika*, Praha, 2004, 744 s., ISBN 80-247-0769-1
- REVENDA Z., *Centrální bankovnictví*, Praha, 2011, 558 s., ISBN 978-80-7261-230-7